

OPPGAVER 16.09

Oppgave 1

Hva blir virkningen i markedet for hamburgere i et område av følgende endringer:

- Det blir flere pizza restauranter og sushibarer i området
- Myndighetene gjør det lettere å etablere hamburgerbarer
- Lønnsnivået i området stiger
- Myndighetene legger en avgift på hamburgere

(Vi antar at det er fullkommen konkurranse i markedet for hamburgere.)

Oppgave 2

Finn feilen i følgende resonnerer:

«Det er ikke sikkert at utdannelse av flere leger leder til lavere legelønn i markedet. Når det blir flere leger presses lønna ned – men til lavere lønn vil sykehus og legesentre ansette mange fler og dermed drives lønnsnivået opp. Vi kan ikke utelukke at nettoeffekten er økt legelønn.

«Hvis det legges skatt på en vare vil produsentene av varen redusere produksjonen. Dette leder til høyere priser. Til de høye prisene vil ikke konsumentene kjøpe så mye og dermed må produsentene sette ned prisen for å få solgt. Alt i alt kan det tenkes at prisen går ned.»

Tips: tegn markedskryss og vis hva som skjer.

Oppgave 3

Etterspørselskurven for karusellturer for hver person som besøker familieparken Lusenfryd er $p = 100 - 10x$. Parken tar 20 kroner per karuselltur. Hva er den høyeste inngangsbilletten parken kan ta? (hint: konsumentoverskudd)

Oppgave 4

Vi ser på et marked for små studenthybler i et område. La p være leiepris per år i 1000 kroner og x antall rom som leies ut. Anta at etterspørselskurven er $x = -p + 800$ og tilbudskurven er $x = 8p - 100$.

- Vis at pris blir 100 (tusen) og antall rom som leies ut 700 i likevekt.
- Anta at myndighetene bestemmer at maksimalpris på hybel skal være 80. Forklar hva som skjer i markedet dersom reguleringen overholdes, og hvilke typer ineffektivitet som oppstår.
- Diskuter hva som kan skje dersom noen utleiere og leietakere bryter maksimalprisreguleringen?

- d) Myndighetene ser at prisregulering fungerer dårlig og vurderer å subsidiere hybler i stedet. De vil gi en stykksubsidie til de som leier ut hybler til studenter. Hva må subsidien være for at prisen leietakerne betaler skal bli 80? Hvor mye mer tjener utleierne når hybler subsidieres?
- e) Et alternativ ville være å gi subsidien til studentene – det vil si de får en støtte dersom de leier en hybel. Vis at resultatet blir det samme som dersom utleierne får subsidien.

Oppgave 5

Forklar hva slags type ineffektivitet vi får i følgende situasjoner:

- a) I et marked for snekkertjenester er noen ærlige og betaler skatt, andre ikke
- b) Myndighetene bestemmer at en større del av oljefondet må investeres i norske bedrifter
- c) I Kina favoriseres statlige bedrifter i lånemarkedet
- d) I USA var det tidligere mange jobber svarte ikke fikk ha
- e) Mange land har toll på import